

Giordano Bruno (styczeń 1548 w Noli, w prowincji Neapol - 17 lutego 1600 w Rzymie)

*Pewien filozof z malutkiej Noli
niezłomnie głosił jak wyjść z niewoli
Ziemi, co stoi,
wiary, co roi,
dziś na świat patrzy z Campo de' Fiori.*

(ebs)

Giordano Bruno urodził się w styczniu 1548 w Noli, w regionie Kampania, w prowincji Neapol. Był filozofem, humanistą, okultystą, teologiem, czasowo dominikaninem (od 1565/1566 do 1579).

<https://www.youtube.com/watch?v=OdgwYvxpQSA>

Głosił:

"Istnieje niezliczona ilość słońc; wokół tych słońc poruszają się niezliczone ziemie, podobnie jak siedem planet obiega nasze Słońce. Te światy są zamieszkane przez żyjące istoty".

"Będąc człowiekiem nie jestem bliższy nieskończoności niż gdybym był mrówką, ale też nie jestem dalszy niż gdybym był ciałem niebieskim".

"Muszą być ludzie, którzy mają odwagę mówić swobodnie".

"Nauka jest najlepszą drogą do tego, żeby ducha ludzkiego uczynić heroicznym".

"Ignorancja i arogancja to dwie nierozłączne siostrzyce".

"Jeśli to nie jest prawdziwe, to jednak dobrze wymyślone. - Se non è vero, è molto ben trovato".

"Kto chce w prawidłowy sposób rozumować powinien umieć się odzwyczaić od przyjmowania czegokolwiek na wiarę. Przyzwyczajenie się do wierzenia jest największą przeszkodą poznania naukowego".

"Wy, którzy mnie skazujecie, bardziej być może boicie się tego wyroku niż ja".

Podczas przesłuchania zarzucono mu m.in., że mówił, że jest wielkim bluźnierstwem ze strony katolików twierdzić, jakoby chleb przemieniał się w ciało; że jest nieprzyjacielem mszy św., że nie podoba mu się żadna religia, że Chrystus był nieszczęśliwym i że czynił nieszczęsne dzieła, oczarowując ludy, (...) że Bóg stwarza ciągle nowe światy, że Chrystus czynił pozorne cuda i że był magiem, podobnie jak apostołowie; że Jezus umierał bardzo niechętnie i gdyby mógł, to uciekłby z miejsca kaźni; że nie ma kary za grzechy...

16 z 23 punktów oskarżenia zostało potwierdzone przez więcej niż jednego świadka.

15 lutego 1599 Bruno został wezwany przed Trybunał Inkwizycyjny do wyrzeczenia się tez uznanych za błędne i bluźniercze. Bruno odrzucił tę sugestię sądu. Początkowo zgodził się na publiczne wyrzeczenie się swoich tez, ale jednocześnie złożył na ręce papieża Klemensa VIII obszerny memoriał uzasadniający twierdzenia, które miał publicznie odwołać.

W dniu 17 lutego 1600 r. na głównym rynku Rzymu - Campo de' Fiori został spalony na stosie, a jego prochy wrzucono do Tybru. Wszystkie dzieła Brunona zostały wprowadzone na indeks ksiąg zakazanych w 1603 r.

"Okres rzymski istnienia inkwizycji datuje się od roku 1542, gdy papież Paweł III postanowił ograniczyć wpływy protestanckie w Italii. W okresie pontyfikatu Pawła IV inkwizycja wprowadziła terror, masowo mordując heretyków na podstawie najbardziej nawet błahych zarzutów. Wśród ofiar znalazł się między innymi uczone i filozof Giordano Bruno za swoje poparcie dla teorii Mikołaja Kopernika". (James A. Haught, "Święty koszmar. Ilustrowana historia mordów i okrucieństw religijnych", tł. Andrzej Dominiczak, wyd. Prometeusz, Warszawa 2003)

Gianmaria Volontè jako Giordano Bruno we włoskim filmie fabularnym z 1973 roku:

https://www.youtube.com/watch?v=n6kUY_qpR6I

Leopold Staff: "Giordano Bruno"

*Jak uczcić nam Giordana Bruna
I jego wiekopomne dzieło,
Gdy na to trzeba by pioruna,
By światem godnie znów wstrząsnęło.*

*Rozważcie, czy też macie sami
Dość żaru w sercu, ognia w głosie,
Bo on się uczcił płomieniami,
Którymi odział się na stosie.*